

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
ORAZ SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z FIZYKI
dla Gimnazjum i Liceum**

I. Ustalenia ogólne.

1. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- odpowiedź ustna, obejmująca 3-4 lekcje tematyczne, trwająca do 15 minut,
- kartkówka, obejmująca 3-4 lekcje tematyczne, trwająca do 20 minut,
- sprawdzian pisemny (w formie opisowej, testu lub mieszany), obejmujący większą partię materiału – jeden lub dwa działy.

2. Częstotliwość odpowiedzi ustnych, sprawdzianów i kartkówek:

- odpowiedź ustna – uczeń powinien mieć przynajmniej jedną ocenę z odpowiedzi ustnej w semestrze,
- kartkówka – od 2 do 5 po zakończeniu mniejszej partii materiału, ważnego zagadnienia,
- sprawdzian pisemny – po zakończeniu większej partii materiału, od 1 do 3 w semestrze.

3. Ocena aktywności ucznia jest stosowana w formie plusów i minusów:

- za 5 plusów uczeń otrzymuje bardzo dobry,
- za 3 minusy uczeń otrzymuje niedostateczny.

4. Zadania domowe:

- uczeń sprawdzany jest z wykonania zadania domowego poprzez odpowiedź ustną lub pisemną,
- wymaganie zadań w formie pisemnej nauczyciel każdorazowo zapowiada,
- brak zadania domowego jest traktowane jak nieprzygotowanie się do lekcji.

5. Frekwencja ucznia:

- sprawdzana jest częstotliwość opuszczania lekcji oraz czy są to nieobecności jednodniowe, zwalniania z kilku lekcji czy też spowodowane chorobą ucznia.

6. Wkład pracy ucznia, jego zaangażowanie oraz praca dodatkowa:

- na ocenę z przedmiotu wpływa liczba wykonanych prac dodatkowych, czynny udział w kołach zainteresowania, postępy w nauce oraz praca na miarę możliwości ucznia.

7. Usprawiedliwienia:

- uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji 2 razy w ciągu semestru w przypadku 2-3 godzin fizyki tygodniowo lub 1 raz w ciągu semestru w przypadku 1 godziny fizyki w tygodniu,
- dodatkowo raz w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie na prośbę rodziców – wymagany jest wpis w dzienniczku ucznia (indeksie) lub wyjątkowo w zeszycie przedmiotowym w przypadku braku dzienniczka,
- uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji powtórzeniowej, zapowiedzianej kartkówki i sprawdzianu,
- nauczyciel może zawiesić na pewien czas lub całkowicie możliwość zgłaszania nieprzygotowań do lekcji.

8. Zeszyt przedmiotowy, podręcznik, zbiór zadań:

- za każdy brak zeszytu, podręcznika lub zbioru zadań uczeń dostaje minusa.

II. Ocena semestralna i roczna.

1. Ocena semestralna i roczna obliczana jest na podstawie średniej ważonej.

2. Wagi poszczególnych ocen:

- a) ocena ze sprawdzianu liczona jest razy 4,
- b) ocena za osiągnięcia w konkursach i olimpiadach liczona jest razy 3,
- c) ocena z odpowiedzi ustnych i kartkówek liczona jest razy 2,
- d) ocena z aktywności ucznia liczona jest razy 1
- e) ocena z prac, zadań dodatkowych, referatów itp. liczona jest razy 1.

3. Ustalanie oceny semestralnej i rocznej:

- a) Ocenę semestralną ustala się na podstawie:
 - średniej ważonej z wszystkich wystawionych ocen,
 - postępów w nauce ucznia,
 - frekwencji i aktywności ucznia na lekcjach,
 - prac dodatkowych ucznia (zadania, referaty, udział w konkursach, kołach zainteresowania).
- b) Ocenę roczną ustala się na podstawie:
 - uzyskanej oceny semestralnej, którą traktuje się jak ocenę z jednego sprawdzianu,
 - dalsze postępowanie jest takie, jak w przypadku oceny semestralnej.
- c) Wystawianie oceny semestralnej na podstawie średniej ważonej:
 - od 4,76-5,00 – bardzo dobry,
 - od 4,26-4,75 – plus dobry,
 - od 3,76-4,25 – dobry,
 - od 3,26-3,75 – plus dostateczny,
 - od 2,76-3,25 – dostateczny,
 - od 2,26-2,75 – plus dopuszczający,
 - od 1,51-2,25 – dopuszczający.
- d) Wystawianie oceny rocznej na podstawie średniej ważonej:
 - od 4,51 – bardzo dobry,
 - od 3,51 – dobry,
 - od 2,51 – dostateczny,
 - od 1,51 – dopuszczający.
- e) Ocenę celującą może uzyskać uczeń, który w normalnym toku oceniania otrzymuje ocenę bardzo dobrą i ponadto wykonuje prace i zadania wykraczające poza zakres materiału, przewidzianego na dany poziom nauczania lub uzyskuje znaczne wyniki w konkursach i olimpiadach.

4. Uzyskanie oceny wyższej niż przewidziana roczna ocena klasyfikacyjna:

Uczeń może podwyższyć sobie ocenę roczną z przedmiotu najwyższej o jeden stopień od tej, jaką uzyskał w normalnym trybie jej ustalania, jeśli:

- a) w terminie ustalonym przez nauczyciela (nie później niż dwa tygodnie przed klasyfikacją):
 - poprawi sprawdzian, z którego uzyskał ocenę znacznie zaniżającą średnią ważoną (ocena z takiego sprawdzianu jest liczona razy 3),
 - w przypadku braku oceny ze sprawdzianu, napisze sprawdzian z materiału określonego przez nauczyciela,
 - jeśli uzyska na semestr ocenę niedostateczną lub znacznie zaniżającą ocenę roczną – poprawi ją w formie i z zakresu materiału zaproponowanej przez nauczyciela.
- b) w trakcie semestru:
 - wykona dodatkowe prace (referaty, zadania, doświadczenia, prezentacje),
 - będzie czynnie uczestniczyć w kołach zainteresowania,
 - będzie uzyskiwać znaczne osiągnięcia w konkursach,
 - nie wykorzysta nieprzygotowania do lekcji.

III. Sprawdziany i kartkówki.

1. Sprawdzian obejmujący większą partię materiału powinien być zapowiedziany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem.
2. Kartkówki mogą być zapowiedziane lub niezapowiedziane w zależności od uznania nauczyciela.
3. Do uzyskania oceny pozytywnej, uczeń powinien uzyskać w ciągu semestru przynajmniej jedną pozytywną ocenę ze sprawdzianu.
4. Każdy brak oceny ze sprawdzianu w semestrze jest liczony jako ocena 0.
5. Sprawdziany pisane są w dwóch terminach na zajęciach lekcyjnych – termin drugi jest dla osób, które w czasie pierwszego terminu sprawdzianu był na zwolnieniu lekarskim (co najmniej tydzień).
6. Na sprawdzianach i kartkówkach można korzystać z kalkulatora:

- nie może być to kalkulator w telefonie komórkowym,
 - z jednego kalkulatora może korzystać tylko jeden uczeń.
7. Na sprawdzianach można korzystać z pomocy przygotowanych przez nauczyciela.
 8. Prace nieczytelne nie będą poprawiane przez nauczyciela – uczeń za nieczytelny sprawdzian lub kartkówkę otrzymuje ocenę niedostateczny.
 9. W pracach pisemnych nie należy używać koloru zielonego i czerwonego.
 10. Sprawdziany są oceniane następująco:

Gimnazjum		Liceum
40% - 48%	dopuszczający	50% - 56%
49% - 56%	+ dopuszczający	57% - 63%
57% - 64%	dostateczny	64% - 70%
65% - 72%	+ dostateczny	71% - 77%
73% - 80%	dobry	78% - 84%
81% - 88%	+ dobry	85% - 91%
89% - 96%	bardzo dobry	92% - 98%
97% - 100%	+ bardzo dobry	99% - 100%

IV. Inne ustalenia.

1. W przypadku jednej oceny niedostatecznej z przedmiotu (ale nie ze sprawdzianu) uczniów, który chce uzyskać ocenę bardzo dobrą i wyższą musi się wykazać pracą dodatkową i aktywnością na lekcjach.
2. W przypadku co najmniej jednej oceny niedostatecznej (niepoprawionej) ze sprawdzianu, uczeń nie może uzyskać oceny bardzo dobrej i celującej na koniec semestru lub roku szkolnego.
3. Każdy uczeń ma możliwość korzystania z dodatkowych lekcji, tzw. konsultacji, uczęszczać na koła zainteresowań oraz wykonywać dodatkowe prace, wpływające na ocenę semestralną i roczną.

V. Symbolika stosowana przy opisie ocen w dzienniku lekcyjnym.

S – sprawdzian	C – ćwiczenia,
K – kartkówka	Z – zadania domowe
O – odpowiedź ustna	Zd – zadania dodatkowe
A – aktywność	P – prace praktyczne, dodatkowe
U – umiejętność korzystania z tablic, rysunków, mapy, schematów itp.	np – nieprzygotowanie
D – doświadczenia	npR – nieprzygotowanie od rodziców

VI. Aktywność.

1. Uczeń ma prawo do wykorzystania różnych form aktywności:
 - aktywność na lekcji,
 - krótkie zadania domowe i szkolne,
 - eksperyment wykonany w domu i zaprezentowany na lekcji,
 - krótki referat na temat ustalony z nauczycielem.
2. Aktywność może być oceniona w formie oceny jak również w formie plusów i minusów.
3. Propozycje dodatkowych prac oraz możliwość udziału w różnych konkursach oraz olimpiadach są podawane przez nauczyciela na bieżąco, w trakcie trwania semestru.

VII. Stopień przyswajania wiedzy i umiejętności.

Wymagania na poszczególne oceny stosowane przy odpowiedziach ustnych i podczas układania kartkówek oraz sprawdzianów są opisane w tabeli „Wymagania edukacyjne z fizyki do gimnazjum i liceum”.

Wymagania edukacyjne z fizyki do gimnazjum i liceum

	dopuszczający	Dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Zna, rozumie i stosuje materiał z lekcji w sytuacjach typowych (potrafi częściowo przetwarzać)	Zna i rozumie prosty materiał przerabiany na lekcjach	Zna i rozumie materiał przerabiany na lekcjach	Zna, rozumie i stosuje podstawowy materiał z lekcji w sytuacjach typowych (potrafi częściowo przetwarzać)	Zna, rozumie i stosuje materiał z lekcji w sytuacjach typowych i nietypowych	W oparciu o materiał przerabiany na lekcjach poszerza swoje wiadomości
Wyrażanie się językiem fizycznym	Rzadko posługuje się językiem fizycznym, robi to tylko w najprostszych sytuacjach	Posługuje się językiem fizycznym, ale z pomocą nauczyciela	Przeważnie posługuje się językiem fizycznym	Posługuje się językiem fizycznym sprawnie i ze zrozumieniem	Zawsze posługuje się językiem fizycznym
Rozwiązywanie zadań łatwych i typowych	Rozwiązuje, ale z pomocą nauczyciela	Rozwiązuje samodzielnie po uzyskaniu wskazówek	Rozwiązuje samodzielnie	Znajduje różne sposoby rozwiązań, umie zanalizować zadanie	Nie sprawiają mu trudności
Rozwiązywanie zadań trudnych i nietypowych	Nie potrafi	Potrzuje dużej pomocy nauczyciela	Rozwiązuje samodzielnie po uzyskaniu wskazówek	Rozwiązuje samodzielnie	Umie dzielić zadania trudniejsze na części łatwiejsze, potrafi rozszerzyć na inne przypadki, analizuje zadanie
Stosowanie usprawnień	Nie stosuje	Stosuje w prostych przypadkach	Stosuje	Zawsze stosuje	Zawsze stosuje
Posługiwanie się aparatem matematycznym	Ma trudności w zastosowaniu matematyki w fizyce	Potrafi z pomocą nauczyciela	Potrafi, chociaż potrzebuje wskazówek	Nie sprawia mu trudności	Nie ma żadnych trudności
Wyrażanie językiem fizycznym zjawisk i sytuacji z życia codziennego	Bardzo rzadko	Czasami, z pomocą nauczyciela	Potrafi, chociaż potrzebuje wskazówek	Nie sprawia mu trudności	Nie ma żadnych trudności
Praca z tekstem fizycznym	Rzadko potrafi streścić tekst fizyczny	Potrafi streścić prosty tekst fizyczny	Streszcza, umie wskazać na prawa i zjawiska fizyczne występujące w tekście	Potrafi przekazać tekst swoimi słowami, selekcjonuje zawarte w nim wiadomości	Selekcjonuje wiedzę i podane zagadnienia, umie wyciągać wnioski, dokonuje analizy tekstu

Odczytywanie informacji oraz interpretacja danych na podstawie tabel, wykresów i diagramów	Potrafi, ale z pomocą nauczyciela	Potrafi, ale w prostych i typowych przypadkach	Umie interpretować wykresy i zależności między poznanymi wielkościami	Umie interpretować wykresy i zależności między poznanymi wielkościami	Umie interpretować, odczytywać i sporządzać wykresy, diagramy i tabele
Praca samodzielna i dodatkowa					Bierze udział w konkursach i olimpiadach; samodzielnie rozwija zainteresowania i zdobywa dodatkową wiedzę; uczęszcza na koła zainteresowań; rozwiązuje dodatkowe zadania; poszukuje nowości